

KATEDRA ASIJSKÝCH STUDIÍ
Posudek na magisterskou práci

Autor: Nikoleta RUTTKAYOVÁ

Titul (česky – anglicky):

Kultúrno-sociálny obraz Mongola z Vnútrotného Mongolska v čínskej literatúre

Cultura-social view of Mongolian man from Inner Mongolia in the Chinese Literature

Konzultant: Mgr. Kamila Hladíková, Ph.D.

Oponent: Mgr. Petr Janda

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové známce	hodnocení
Téma:	5%	1,5
Metodologie:	25%	2
Použití odborné literatury:	25%	2,5
Struktura a forma:	30%	2
Bibliografický aparát:	15%	2

Celková známka před obhajobou: 2,1

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. „Vnitřní orientalismus“ není pouze „romantické“ zachycení „jinakosti“, ale – stejně jako Saidův „orientalismus“ má četné negativní konotace. Pokuste se alespoň některé shrnout.

Cítí-li konzultant či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, necht' tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Metodologie: V předkládané diplomové práci si diplomantka zvolila jako téma „kulturně-sociální obraz Mongola“, který se pokusila ukázat na vybraných literárních dílech, konkrétně dvou povídkách spisovatele Zhang Chengzhiho a románu od původně politologa Lü Jianmina (alias Jiang Rong). Jako kontrastní dílo pro srovnání zařadila krátkou povídku spisovatele hlásícího se k mongolské národnosti, známého pod sinizovaným mongolským jménem jako Malaqinfu. Coby v podstatě jediný teoretický přístup diplomantka zvolila pojem „vnitřní orientalismus“ (angl. internal orientalism), který po roce 2000 představila sinoložka Louisa Schein, když se zabývala zobrazováním menšiny Miao v ČLR. Bohužel, chápání tohoto termínu je v práci zúžené na pouhou „romantizaci“ a diplomantka opomíjí politické a ideologické konotace tohoto jevu. V rámci stručné (1,5 strany) kapitoly o metodologii není vnitřní orientalismus definován příliš do hloubky: „Podobne ako orientalizmus, definovaný Edwardom W. Saidom (1978), snažiacim sa pochopiť rozdiely medzi východnou a západnou kultúrou, Louisa Schein vo svojom výskume rozoberá vzťah medzi kultúrno-politickou situáciou a predstavami v rámci jednej krajiny, tj. Čínskej ľudovej republiky.“ (s.10)

Nejsilnější částí práce je s citem a smysluplně provedená analýza literárních děl a motivů v nich obsažených, byť by se zde mohly ve větší míře uplatnit teoretické poznatky. Jedním z nedostatků je však opominutí vlivu ideologie a rozložení mocenských vztahů, např. to, že Malaqinfu je jedním z významných funkcionářů oficiální organizace Svaz spisovatelů a jako takový je jedním z hlavních nástrojů propagandy šířené právě prostřednictvím „menšinové literatury“ (viz např. hodnocení jeho díla na s. 28: ktorej hlboká myšlienka opätovného

zjednotenia vlasti s ďalšími etnickými skupinami mala silnú odozvu v spoločnosti). Postrádam zde jak pokus o proniknutí za obecně tradované zjednodušující stereotypy, jimiž je ČLR nahlížena z pohledu Západu, založené na binárních opozicích (Číňan-Mongol, zlý-hodný, komunista-bojovník za svobodu, viník-oběť), tak i reflexi specifika čínského literárního systému, který minimálně do konce 80. let byl zcela a stále částečně je pod přímým vlivem ideologie a státní moci. V závěru práce autorka dochází jen k poměrně banálnímu tvrzení, že „podporuje předpoklad Louisy Schein o neomylné existenci „vnútorného orientalizmu“ v rámci jednej krajiny, v prípade tejto diplomovej práce, v Čínskej ľudovej republike.“ (s. 58)

Použití odborné literatury: Práce s odbornou literaturou není zcela efektivní. Definice orientalismu i vnitřního orientalismu se smrškla na výše citovanou větu a teoretická literatura není využívána příliš systematicky. Problematická je zejména část o „literatuře pastvín“ (*caoyuan wenxue*), kde jsou citovány oficiální zdroje Svazu spisovatelů a texty jsou silně ideologické – respektive samy odrážejí onen zkoumaný vnitřní orientalismus, v textu to však není kriticky reflektováno. Viz např. pasáž citovaná na s. 24: Ako súčasť čínskej literatúry, má literatúra „pastvín“ svoj podiel na vývoji čínskeho literárneho systému, a preto by jej nemala byť podradžovaná, ale považovaná za rovnocennú. V dôsledku kočovného života nomádov sa spolu s nimi presúvala aj literatúra. Takto sa kultúra pastvín dostala z Ázie až do Európy, Ameriky či Oceánie.

Struktura a forma: Grafická úprava není jednotná, např. nejsou systematicky odlišovány názvy publikací a děl a kurziva či uvozovky jsou pro tento účel užívány náhodně. Místy jsou používány anglické „překlady“ tam, kde by měly být slovenské nebo naopak čínské (např. Short Story Contest na s. 18). Jinde překlady nejsou moc vhodně zvolené (na s. 19 Ministerstvo zdravotní, na s. 29 bol ocenený víťazom Čínskeho filmového scenáristu, s 44 Predsedníctvo Severnej Číny). Chyb zde (alespoň pokud mohu soudit) příliš mnoho není, ale jsou zde různé nepřesnosti a zjednodušení, např. na s. 22 chybně uvedený věk, kdy autor publikoval svou literární prvotinu (nebylo to 68 ale 58) či na s. 9 spletená Kampaň proti pravičákům (1957) s Kulturní revolucí (Najväčšou katastrofou, ktorá nastala v dejinách literárnej tvorby v Číne, bolo vyčistiť Rudých gárd počas Kultúrnej revolúcie. [...] Literatúra mala slúžiť politickým zámerom a po vyhlásení Kampane proti pravičiarom sa dostala Čína do chaosu, v ktorom každý každého kritizoval. Spisovatelia stratili slobodu písať a obyvateľom ostali prístupné už iba revolučné opery.)

Bibliografický aparát: V bibliografii jsou četné chyby. Např. „Příběh živoucího Buddha“ je povídka ze sbírky *Jarní hlasy*, ale v bibliografii je to označeno jako kniha. Jiang Rong je řazený pod „příjmením“ Žung (ve skutečnosti se jedná o pseudonym a není vhodné pořadí prohazovat). Překladatel se obvykle neuvádí kurzivou. U článku Hladíková, „Xizang xin xiaoshuo...“ není uveden název publikace. Zcela nevhodný je způsob uvádění čínských zdrojů pouze ve slovenském překladu bez čínského originálu, včetně názvů periodik.

Výsledná známka po obhajobě:

Práce obhájena dne:

Podpis konzultanta (jen v tištěné verzi):

Podpis oponenta (jen v tištěné verzi):